

Innhold

Forord	11
KAPITTEL 1 Utdanningshistorie for lærere	13
Å lære av historien.	13
Leseveiledning.	14
300 år på tre minutter	14
Historiske epoker.	16
Den gode skole før og nå.	17
KAPITTEL 2 Den dansk-norske kristendomsskolen.	19
Samfunnsforhold og utdanningspolitikk.	19
Skolen som kirkens datter	20
Lover og planer for skolegang og lærerarbeid	22
Fra store ambisjoner til tapte illusjoner	23
Ideer om den gode skole	24
Skolens mål og innhold	25
En konfirmasjonsforberedende skole.	25
Kristendom på timeplanen	26
Skolens struktur og system.	29
Lærere uten skolehus	29
Et skolesystem for ulike samfunnsgrupper	30
Å være lærer og elev.	31
Lærerprofesjonen	31
Den første lærerutdanningen	31
Yrkesetiske retningslinjer for lærere.	32
Arbeidsforhold og pedagogisk praksis.	33
Undervisning uten klasserom	33
Utenatlæring som pedagogisk verktøy.	35
Læringsmiljø og elevatferd	36
Tilbakeblikk og planer for fremtidens skole.	38

KAPITTEL 3 Den nasjonale kulturskolen	40
Samfunnsforhold og utdanningspolitikk	40
Nasjonal identitet og norsk kulturliv	41
Industri og nye arbeidsformer	42
Lover og planer for skolegang og lærerarbeid	42
Ideer om den gode skole	43
Skolens mål og innhold	44
En allmenndannende skole	44
Kultur på timeplanen	44
Skolens struktur og system	47
Lærere får skolehus	47
Mer utdanning til flere elever	48
Å være lærer og elev	49
Lærerprofesjonen	49
Lærere får utdanning, stillingsvern og bedre lønn	49
Kvinner blir lærere	50
Arbeidsforhold og pedagogisk praksis	51
Undervisning i klasserom	51
Fortellingen som pedagogisk verktøy	52
Læringsmiljø og elevatferd	54
Tilbakeblikk og planer for fremtidens skole	54
KAPITTEL 4 Den barnevennlige enhetsskolen	56
Samfunnsforhold og utdanningspolitikk	56
En skole i demokratiets tjeneste	57
Barnevennlig opplæring	57
Lover og planer for skolegang og lærerarbeid	58
Ideer om den gode skole	59
Skolens mål og innhold	60
En samfunnsnyttig skole	60
Ferdighetsfag på timeplanen	61
Skolens struktur og system	63
Den første skolesentraliseringsbølgen	63
Den første enhetsskolepolitikken	64
Å være lærer og elev	68
Lærerprofesjonen	68
Lærerne organiserer seg	68
Den pedagogiske kunnskapsbasen tar form	69
Arbeidsforhold og pedagogisk praksis	71
Undervisningspraksis i endring	71

Selvirkksomhet som pedagogisk verktøy	73
Læringsmiljø og elevatferd	74
Tilbakeblikk og planer for fremtidens skole.	75
KAPITTEL 5 Den okkuperte skolen.	77
Samfunnsforhold og utdanningspolitikk	77
Det militære og ideologiske angrepet	78
Ideen om et harmonisk samfunn	79
Lover og planer for skolegang og lærerarbeid	80
Ideer om den gode skole	81
Skolens mål og innhold	81
En skole i ensidig tjeneste for staten	81
Nasjonalstolthet og krigsopplæring på timeplanen	82
Skolens struktur og system.	83
Skolebyggene okkuperes av tyskere	83
Enhetsskolen videreføres.	85
Å være lærer og elev.	85
Lærerprofesjonen	86
Lærere gjør sivil motstand.	86
Læreroppgjøret etter krigen.	88
Arbeidsforhold og pedagogisk praksis.	89
Undervisning i okkupert land	89
Disiplin som pedagogisk verktøy	91
Læringsmiljø og elevatferd	92
Tilbakeblikk og planer for fremtidens skole.	93
KAPITTEL 6 Den sosiale utjevningsskolen	95
Samfunnsforhold og utdanningspolitikk	96
Mennesker på like fot	97
Et samfunn av medborgere	99
Lover og planer for skolegang og lærerarbeid	101
Ideer om den gode skole	104
Skolens mål og innhold	104
Et felles kunnskaps-, kultur- og verdigrunnlag	104
Allmennkunnskap og demokrati på timeplanen	106
Skolens struktur og system.	108
Skolesentralisering som tiltak for sosial utjevning	108
Enhetsskolen som tiltak for sosial utjevning	109
Å være lærer og elev.	111
Lærerprofesjonen	111

Lærersamarbeid og profesjonsutvikling	111
Lærersamarbeid og organisasjonsutvikling	112
Arbeidsforhold og pedagogisk praksis.	114
Ulike typer differensiert opplæring	114
Elevsamarbeid som pedagogisk verktøy.	117
Læringsmiljø og elevatferd	119
Tilbakeblikk og planer for fremtidens skole.	120
KAPITTEL 7 Den globaliserte kunnskapsskolen	123
Samfunnsforhold og utdanningspolitikk	125
Et samfunn i endring	125
Utdanning som økonomisk investering	126
Lover og planer for skolegang og lærerarbeid	127
Ideer om den gode skole	133
Skolens mål og innhold	134
Kompetanse til å delta i et mangfoldig kunnskapssamfunn.	134
Grunnleggende ferdigheter på timeplanen	137
Skolens struktur og system.	140
Færre og større grunnskoler	140
En sammenhengende 13-årig fellesskole	141
Å være lærer og elev.	143
Lærerprofesjonen	143
Profesjonell frihet under ansvar.	143
Forskningsbasert lærerutdanning	145
Arbeidsforhold og pedagogisk praksis.	146
Undervisning i en mangfoldig fellesskole	146
Vurdering for læring som pedagogisk verktøy	147
Læringsmiljø og elevatferd	150
Tilbakeblikk og planer for fremtidens skole.	153
KAPITTEL 8 Fremtidens skole	155
Å se bakover i historien	155
Å se inn i fremtiden.	157
Å se med hjertet	159

Litteratur	163
Figurliste	184
Vedlegg	186
Stikkord	193